

Příprava na změnu

Texty na tento týden

1K 10,1-13; Gn 2,24; 1K 13,4-8; 1S 1,27; Ž 71; 1K 15,24-26

Základní verš

„Před ním [Hospodinem] půjde spravedlnost a on bude kráčet její cestou.“ (Ž 85,14)

Život je plný změn. Vše se ustavičně mění. Jediné, co se nemění, je realita toho, že se vše mění. Změny jsou vlastně součástí a podstatou naší existence. Dokonce i fyzikální zákony nám říkají, že změna je základním jevem reality.

Změny přicházejí do života často neočekávaně. Vše jako by se odehrávalo všedně a jednotvárně, když nás najednou a nečekaně zaskočí změna.

Někdy však vidíme, že se změna blíží. Jsme na ni předem upozorněni, vidíme znamení a ukazatele, které nám dávají najevo, že změna nastane. Když se to děje, je moudré začít se připravovat na to, co přichází. Některé změny můžeme očekávat a je dobré se na ně opravdu co nejlépe připravit. Mezi životní události, které se dají očekávat a které s sebou přinášejí velké změny, patří mimo jiné sňatek, narození dítěte, stáří a dokonce i smrt.

Pravdou je, že nežijeme v izolaci. Znamená to, že změny, které přicházejí do našeho života, mohou mít obrovský vliv i na celé naše rodiny. A naopak, změny, které se odehrávají v našich rodinách, výrazně ovlivňují náš osobní život.

Tento týden se budeme věnovat některým změnám, které dříve či později nějakým způsobem vstoupí do života většiny z nás a ovlivní i život naší rodiny.

Budování společenství

- Podělte se ve skupině o to, co jste v posledním týdnu zažili. Jak vás tento prožitek ovlivnil ve vašem duchovním životě?
- Řekněte ostatním o situaci, kdy jste v poslední době vnímali výrazný projev Boží přítomnosti ve vašem životě. Vyjádřete veřejně Bohu své poděkování.

NEPŘIPRAVENOST

¹²A proto ten, kdo si myslí, že stojí, ať si dá pozor, aby nepadl. ¹³Nepotkala vás zkouška nad lidské síly. Bůh je věrný: nedopustí, abyste byli podrobeni zkoušce, kterou byste nemohli vydržet, nýbrž se zkouškou vám připraví i východisko a dá vám sílu, abyste mohli obstát. (1K 10,12.13)

Osobní studium

Můžeme říci, že Boží slovo nikdy nezkrasluje realitu lidského života a nelakuje ji na růžovo. Naopak, naplno odhaluje veškerou neúprošnost, krutost, bolest a zoufalství. S výjimkou prvních a závěrečných kapitol vykresluje Písmo pravdivý a žalostný obraz lidstva. Apoštol Pavel vůbec nepřeháněl, když napsal, že „všichni zhřešili a jsou daleko od Boží slávy“ (Ř 3,23).

Uvažuj o textu 1K 10,1–13. Jaká varování a jaká zaslíbení zaznívají v těchto verších?

Mnoho z toho, co děláme, je jen způsobem, jakým reagujeme na změny. Náš život se neustále mění. Jako křesťané stojíme před výzvou, abychom se s tím vyrovnávali s důvěrou v Boha a projevovali svou víru prostřednictvím poslušnosti – a to navzdory pokušením jednat jinak.

„To, co svět nejvíce potřebuje, jsou lidé, kteří se nedají koupit ani prodat – lidé, kteří jsou v hloubi svého srdce ryzí a čestní, nebojí se nazvat hřích pravým jménem a jejichž svědomí je věrné povinnosti jako střelka pólu – lidé, kteří budou stát za správnou

věcí, i kdyby nebesa padla.“ (Ed 57; VYCH 35)
Tato slova mají univerzální platnost a můžeme je vztáhnout na starověké Izraelce, na lidi žijící v čase Ellen G. Whiteové a také na nás dnes.

Uvažuj o následujících verších. Pokus se přijít na to, v čem spočívala selhání a chyby, kterých se dopustili lidé z těchto textů. Co se můžeme z jejich omylů naučit?

Sk 5,1–10

Gn 16,1–6

Mt 20,20–22

Změny, které přicházejí do našeho života, s sebou přinášejí pokušení, výzvy a někdy i strach a obavy. Je proto důležité, abychom měli „duchovní výzbroj“, jejímž prostřednictvím se budeme umět se změnami vypořádat tím správným způsobem. Ať už jsou změny neočekávané, nebo přicházejí jako normální součást života, potřebujeme být připraveni na to, co přichází – ať už je to viditelné, nebo skryté.

Aplikace

Které události ve tvém životě tě nejvíce zaskočily? Proč? Jak ses s nimi vyrovnal? Uvažuj o tom, zda by ses na tyto změny mohl nějak připravit. Jak? Pokud ne, co by ti pomohlo lépe je zvládnout?

PŘÍPRAVA NA MANŽELSTVÍ

“Láska je trpělivá, laskavá, nezávidí, láska se nevychloubá a není domýšlivá. ⁵Láska nejedná nečestně, nehlédá svůj prospěch, nedá se vydráždit, nepočítá křivdy. ⁶Nemá radost ze špatnosti, ale vždycky se raduje z pravdy. ⁷Ať se děje cokoliv, láska vydrží, láska věří, láska má naději, láska vytrvá. ⁸Láska nikdy nezanikne... (1K 13,4–8a)

Osobní studium

Jednou z největších změn v životě člověka je jeho vstup do manželství.

Samozřejmě, netýká se úplně každého, ať už jsou důvody jakékoliv. Vždyť nakonec ani Ježíš, náš největší vzor, nikdy do manželského svazku nevstoupil – podobně jako mnoho jiných významných biblických postav.

Mnozí však manželství uzavírají. V Bibli nacházíme o této instituci mnoho důležitých naučení.

Manželství je vlastně prvním společenským uspořádáním, o kterém se v Písmu dozvídáme. Pro Boha je manželský svazek tak důležitý, že stejná slova, která řekl Adamovi a Evě, nacházíme v Bibli i na dalších třech místech. „Proto opustí muž svého otce i matku a přilne ke své ženě a stanou se jedním tělem.“ (Gn 2,24; také Mt 19,5; Mk 10,7 a Ef 5,31) Tyto texty nám připomínají, že když se lidé rozhodnou vstoupit do manželství, vztah mezi nimi se má stát tím nejsilnějším, co prožívají – dokonce důležitějším než jejich vztah k rodičům. Pro Boha je spojení muže a ženy v manželském svazku důležité také proto, že tento vztah je příkladem, ztělesněním vztahu, který existuje mezi Kristem jako ženichem a církví jako nevěstou (Ef 5,32).

Když se někdo rozhodne stavět dům, musí si nejprve spočítat náklady a připravit si rozpočet (L 14,28–30). O co více se musíme zastavit a uvažovat, když se rozhodneme budovat domov! Dům se staví z cihel a malty, dřeva a železa, drátů a skla. Ale domov se buduje z věcí, které často nemají hmotnou povahu.

Uvažuj nad verši 1K 13,4–8 a Ga 5,22.23. Které vlastnosti jsou důležité během každé etapy života, ale mají mimořádnou důležitost pro ty, kteří se připravují na vstup do manželství?

S přípravou na manželství musíme začít každý osobně, sám u sebe. Kromě toho se musíme velmi pozorně zamyslet, abychom zjistili, zda nás náš budoucí partner bude doplňovat tím správným způsobem. Měli bychom si také položit následující otázky, které vycházejí z biblických principů: Jde o pracovitého člověka? (Př 24,30–34) Není náhodou příliš prchlivý nebo hněvivý? (Př 22,24) Spojují nás stejné životní hodnoty, stejné vyznání? (2K 6,14–18) Jak mého budoucího partnera vnímá moje rodina a moji přátelé? (Př 11,14) Spoléhám se na Boha, nebo jen na své pocity? (Př 3,5.6) Odpovědi na tyto otázky mohou naznačit, zda jsou v našem vztahu splněny předpoklady pro to, aby naše budoucnost byla šťastná, anebo existuje reálné riziko těžkostí a trápení.

Aplikace

Uvažuj o některých dobrých manželstvích, která znáš. Které charakteristické znaky v nich nacházíš? Jak by se některé z těchto principů mohly aplikovat i do ostatních mezilidských vztahů?

PŘÍPRAVA NA RODIČOVSTVÍ

„Čím jsou šípky v ruce bohatýra, tím jsou synové zplození v mládí. ⁵Blaze muži, který jimi naplnil svůj toulec! Nebudou zahanbeni, až budou v bráně jednat s nepřáteli. (Ž 127,4.5)

Osobní studium

L 1,46–55.76–79

Jen máloco dokáže změnit život rodiny tak jako příchod dítěte. Od okamžiku narození nebo osvojení se v rodině vše od základu změní.

Děti k nám však nepřicházejí s návodem k použití, který by rodiče instruoval o způsobu péče o děti a postupu na odstraňování možných problémů. Dokonce i zkušené rodiče někdy vyvede z míry chování dítěte, jeho slova či nálady.

Podobně jako je důležité připravit se na manželství, je nezbytné připravit se i na rodičovství a odpovědnost, která je s ním spojena.

Uvažuj o následujících textech. Příběhy v nich sice hovoří o výjimečných situacích, ale přesto v nich můžeme objevit i univerzálně platné principy přípravy na rodičovství. Jaké?

1S 1,27

Sd 13,7

L 1,5–17.39–45

Před rodiči v uvedených textech se otevřely úžasné možnosti, ale také měli velkou odpovědnost. Tři manželské páry se měly stát rodiči proroků a vůdců Izraele. Jeden z nich měl být dokonce předchůdcem zaslíbeného Mesiáše. A dítě Marie a Josefa se mělo stát samotným Mesiášem – Kristem.

Přestože naše děti pravděpodobně nebudou vyvolené k tomu, aby se staly proroky, jako rodiče bychom se měli připravovat na radikální změnu, která příchodem dětí v našem životě nastane.

„Rodiče si musí uvědomit, že jejich děti projdou různými pokušeními. Už před narozením dítěte by se měli připravovat na to, aby mu umožnili úspěšný boj proti zlu. Pokud je matka před narozením dítěte nestřídmá, sobecká, netrpělivá a přehnaně náročná, odrazí se tyto vlastnosti ve sklolech dítěte. Mnoho dětí tímto způsobem dostane do vínku téměř neprekonatelnou náklonnost ke zlému.“ (AH 256)

Aplikace

V životě můžeme mít odpovědnost v různých oblastech. Mezi nejdůležitější však patří péče o dítě nebo o jiné na nás závislé lidi (nemocné sourozence, zestárlé rodiče a podobně). Co můžeš udělat pro to, aby ses jednou takové odpovědnosti zhostil co nejlepším způsobem a v souladu s Boží vůlí?

PŘÍPRAVA NA STÁŘÍ

Počet našich let je sedmdesát roků, jsme-li při síle, pak osmdesát, a mohou se pyšnit leda trápěním a ničemnostmi; kvapem uplynou a v letu odcházíme. (Ž 90,10)

Osobní studium

Slova Mojžíšovy modlitby v Žalmu 90,10 nám připomínají neúprosné plynutí času. S přibývajícimi léty cítíme, jak se postupně měníme. Vlasy nám zešediví nebo vypadají, jsme celkově pomalejší a bolest se nám stává stále častějším společníkem. Pokud máme děti, možná se staneme prarodiči a těšíme se z vnoučat. Během předchozích období života jsme nabyli zkušenosti a možná jsme se také na tuto poslední etapu připravili.

Přečti si Žalm 71. Co se v něm hovoří o životě obecně? Jak nám slova tohoto žalmu mohou pomoci připravit se na stáří?

Žalm 71 je výpovědí staršího člověka, který sice zápasí s problémy, jež život přináší, ale zároveň je jeho srdce naplněno klidem a štěstím, protože důvěřuje Bohu. Nejlepší způsob jak zestárnout je naučit se důvěřovat Hospodinu, dokud jsme ještě mladí. Obecně můžeme pro nás v tomto žalmu odhalit tři důležité lekce, které autor spojuje s moudrostí získanou věkem.

1. Vybuduj si hluboké osobní poznání Boha. Už od mládí (Ž 71,17) byl Bůh pro autora útočištěm (v. 1 a 7) a záchranou (v. 2). Bůh byl a je jeho skálou a pevností (v. 3), jeho nadějí a tím, komu věří (v. 5). Mluví o Božích dívech (v. 16 a 17), o jeho moci (v. 18) a o všech velkých věcech, které Bůh vykonal (v. 19). Autor nakonec zvolá: „Bože, kdo je tobě roven!“ (v. 19) Každodenní rozhovory s Bohem, studium jeho slova a rozjímání o Božích skutcích prohloubí a upevní naši zkušenost se Všemohoucím.

2. Vytvoř si dobré návyky. Zdravá strava, dostatek aktivního pohybu, pitný režim, hygiena, pobyt na slunci a čerstvém vzduchu, přiměřený odpočinek a podobně – to vše nám pomůže těšit se ze života déle a hodnotněji. Je dobré si osvojit i pravidelné budování důvěry (Ž 71,3), uctívání Boha (Ž 71,6.15) a prožívání naděje (Ž 71,14).

3. Rozvíjej své nadšení pro misii. Žalmista se nedíval na stáří jako na čas, kdy bude nečinně sedět a hledět do prázdna. I v pokročilém věku chtěl pokračovat v uctívání Boha (Ž 71,8) a ve vydávání svědectví o jeho spravedlnosti a velkých skutcích (Ž 71,15–18).

Aplikace

Jaké výhody s sebou přináší stáří? Pokud jsi mladší, zkus se na to zeptat někoho staršího. O co se starší lidé mohou podělit s mladšími? Jak a v čem si mohou být mladší a starší vzájemně užiteční?

PŘÍPRAVA NA SMRT

⁵⁴A když pomíjitelné obleče nepomíjitelnost a smrtelné nesmrtelnost, pak se naplní, co je psáno: „Smrt je pohlcena, Bůh zvítězil!“ ⁵⁵Kde je, smrti, tvé vítězství? Kde je, smrti, tvá zbraň?“ (1K 15,54.55)

Osobní studium

Nebudeme-li brát zřetel na to, že se můžeme dožít druhého příchodu Ježíše Krista, ta největší (a nejobávanější) změna čeká na nás všechny – ze života do smrti. Mluvili jsme o uzavření manželství a o příchodu dítěte do rodiny. Ale co jiného než právě smrt milovaného člověka má největší vliv na ty nejbližší členy rodiny!

Uvažuj o textu 1K 15,20–26. Co tyto verše mluví o smrti? Proč je smrt nevyhnutelná a jakou máme naději tváří v tvář smrti?

Smrt velmi často přichází nečekaně a při tragických událostech. Až bolestně mnoho žen, dětí a mužů se sice ráno vzbudí do nového dne, ale jejich oči jim nezavře až klidný večerní spánek, ale smrt. Nebo ráno vstaneme, a než večer uleháme, přijdeme o někoho ze svých nejbližších.

Co bychom mohli udělat, abychom se připravili na smrt? Je to složitá otázka. Ano, je důležité mít dobré vztahy s blízkými. Ale tím nejdůležitějším je být spojen s Bohem a prožívat jistotu, že mě v každé chvíli přikrývá jeho spravedlnost (Ř 3,22). To je jediná možná příprava na něco, co sice víme, že jednou přijde, ale „nevíme dne ani hodiny“.

Zkusme se zeptat jinak: Co bychom dělali, kdybychom věděli, že nám zbývá jen několik měsíců života? Neznáme sice s jistotou přesný čas, ale určitě si uvědomujeme, že se konec našeho života blíží s každým naším nádechem. Je proto důležité připravit sebe a také svou rodinu na neodvratnou skutečnost.

Přečti si text 1Kr 2,1–4. Co se můžeš naučit ze slov, která adresoval král David svému synu Šalomounovi? Co se z nich můžeme naučit o přípravě na smrt?

Na jedné straně bychom mohli konstatovat: To je tedy věc! David, který nejprve ve smilstvu přivedl do jiného stavu Batšebu a pak vydal na smrt jejího muže Urijáše (2S 11. kap.), připomíná svému synovi, aby chodil po Božích cestách. Za těmito silnými Davidovými slovy však téměř jistě bylo právě uvědomění si tragických následků, které způsobily jeho hříchy. Nepochybně právě proto se snažil varovat svého syna před pošetilostí a nerozumem, které mohou způsobit tolik bolesti a utrpení. David k poznání ceny hříchu došel po trnitě cestě. Doufal proto, že svému synovi ušetří potíže a útrapy, s nimiž musel zápasit on sám.

Aplikace

Jakou zkušenost máš s lidmi, jejichž odcházení a umírání jsi zažil? Co bylo při těchto smutných chvílích pro tebe největším povzbuzením? Proč?

PODNĚTY K ZAMYŠLENÍ

Uvažujeme-li o příběhu starověkých Izraelců na poušti, můžeme vidět téměř nekonečný seznam chyb a omylů – a to navzdory úžasnému zjevení Boží lásky a moci. Nakonec, dříve než měli Izraelci konečně vstoupit do zaslíbené země (a prožít další obrovskou změnu), museli si od Mojžíše vyslechnout následující slova: „Na vlastní oči jste viděli, co Hospodin učinil kvůli Baal-peórovi, že každého muže, který chodil za Baal-peórem, Hospodin, tvůj Bůh, vyhladil z tvého středu. Ale vy, kteří jste se přimkli k Hospodinu, svému Bohu, jste dodnes všichni živi. Hleď, učil jsem vás nařízením a právům, jak mi přikázal Hospodin, můj Bůh, abyste je dodržovali v zemi, kterou přicházíte obsadit. Bedlivě je dodržujte. To bude vaše moudrost a rozumnost před zraky lidských pokolení. Když uslyší všechna tato nařízení, řeknou: ‚Jak moudrý a rozumný lid je tento veliký národ!‘ Což se najde jiný veliký národ, jemuž jsou jeho bohové tak blízko, jako je nám Hospodin, náš Bůh, kdykoli k němu voláme? A má jiný veliký národ nařízení a práva tak spravedlivá jako celý tento zákon, který vám dnes předkládám? Jenom si dej pozor a velice se střež zapomenout na věci, které jsi viděl na vlastní oči, aby nevymizely z tvého srdce po všechny dny tvého života. Seznam s nimi své syny i vnuky.“ (Dt 4,3–9) Je důležité, abychom nikdy nezapomněli, co pro nás Hospodin vykonal. Nejlepším způsobem, jak na to nezapomenout, je mluvit o tom a učit to druhé, a zvláště nastupující generaci. Všimněte si, jak důležitou roli v tom všem hrála rodina. Izraelci měli svým zkušenostem učit své děti a své vnuky.

Otázky k rozhovoru

1. Ve třídě sobotní školy se spolu podělte o vlastní zkušenosti, které máte s přípravou na některé důležité období života – manželství, rodičovství, stáří apod. Jak tato zkušenost ovlivnila život vaší rodiny? Co byste ze své zkušenosti chtěli poradit jiným, aby jim to pomohlo v přípravě na toto životní období?
2. Uvažujte o Davidových slovech Šalomounovi v kontextu jeho hříchů a pohrom, které pak na něj přišly a ovlivnily nejen jeho kralování, ale i život jeho rodiny. V čem můžeme v Davidově případě vidět realitu působení Boží milosti?

Praktický závěr

- Podělte se s ostatními ve skupině o to, co praktického jste se naučili z této lekce při studiu Bible. Jak lze toto naučení uvést do každodenního života?

Podněty k modlitbám

- Modlete se jeden za druhého, za své radosti i starosti.
- Modlete se spolu za ty, kteří z nějakého důvodu přestávají či již přestali navštěvovat vaše společenství. Jak jim můžete dát najevo, že je máte stále rádi?
- Modlete se i za lidi ve svém okolí (přátele, sousedy, příbuzné...), kterým byste rádi představili Boží lásku.

Konkrétní modlitební seznam mé třídy sobotní školy:
